

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Epistola Caelestini Episcopi Romae Ad Nestorivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

EPISTOLA CÆLESTINI EPISCOPI ROMÆ
AD NESTORIVM.*Dilectissimo fratri Nestorio, Cælestinus.*

ALIQVANTIS diebus vitæ nostræ, post nefandum & hæpe damnatum dogma Pelagii atque Cælestii, catholica fides quietem habuit, quando eos cum suæ * disputationis sequacibus telo vnitæ sententiæ occidens orientem percussit. Denique sanctæ recordationis Atticus, catholicæ magister fidei, & vere beati Ioannis etiam ad ista successor, eos ita persecutus est pro rege communi, vt his ne standi quidem illic copia præstaretur. Mansit nos post eius exitum sollicitudo vel maxima, cum successor suus vtrum etiam in eius fidem succederet, quæreremus; quia difficile est continuari quæ bona sunt: nam sibi hæpe alternis vicibus aduersa succedunt. Habuimus tamen post hunc, a quo eramus continuo deferendi, sanctum Sifinium, celebratum simplicitate & sanctitate collegam, eam fidem quam inuenerat prædicantem. Legerat profecto simplex sanctitas, & sancta simplicitas, *timendum* Rom. 11. *magis, quam alte sibi esse sapiendum.* Et alibi, *altiora scrutanda non esse.* Et iterum: *Si quis aliud prædicauerit, quam quod prædicauimus, anathema sit.* Hoc tamen exeunte de sæculo, cum se sollicitudo nostra intantum, in quantum ei Dominus permisit, extenderet, latificauit animum nostrum venientium narratio nuntiorum, quam mox firmavit eorum, qui interfuerunt ordinationi tuæ, relatio collegarum; qui tibi testimonii tantum detulerunt, quantum ferri huic debuit, qui aliunde videbatur electus. Tanta enim ante opinione vixisti, vt tuis te aliena ciuitas inuideret: tanto nunc horrore vitaris, vt tui in aliis videant qualiter fuerint liberati. Dudum sumpsimus tuas epistolas, quibus in angusto nihil potuimus dare responsi. Erat enim in Latinum sermo vertendus. quod cum, licet fero, facimus, sancti fratris & coepiscopi mei Cyrilli probatissimi sacerdotis per filium meum Possidonium diaconum talia de te scripta suscepimus, quibus his qui de tua ordinatione retulerant, perisse suum testimonium dolebamus. Bonis enim principiis tuis malus, quantum vide-

Habetur
Græce &
Latine in
Concilio
Ephesino,
part. 1. cap.
18.

*opinio-
nis

Rom. 11.

Ecl. 3.

Galat. 1.

mus, successit euentus: bonis, inquam, principiis, quae apud nos ita celebrata fuerant, vt responsum dantes ad relationem fratrum, nos faceremus participes gaudiorum. Sed considerantes nunc & querelam praedicti fratris, & interpretatas tandem epistolas tuas, apertas blasphemias continentes, illud nobis apostolicum videmus esse dicendum: *Vellem immutare vocem meam, quia confundor in vobis*: quinimo mutavi, nisi de praecipitiis se reuocet impius disputator. *Necesse est enim malum ex nobis ipsis*, sicut praecipitur, *auferamus*. Legimus ergo epistolarum tenorem, & eos libros, quos illustri viro filio meo Antiocho redente suscepimus. In his quidem a nobis vestigatus, deprehensus & tentus es, quod multiloquio vtebaris, dum vera inuoluis obscuris; rursus vtraque confundens, vel confiteris negata, vel niteris negare confessã. Sed in epistolis tuis apertam non tam de fide nostra, quam de te tulisti sententiam, volens de Deo Verbo, aliter quam fides habet omnium, disputare. Ecce in quam de te vocamur sententiam: ecce quae tuarum sunt beneficia nouitatum: postquam ignoratus electus es, & cognitus accusaris. Iam nunc cum illo gentium doctore dicendum est: *Nam quid oremus, secundum quod oportet, nescimus*. Nonne haec ecclesiae illi verba conueniunt, quae probatos sibi viros, non notitiam tuam, sed famam secuta, contempsit? Impositum est opinioni bene de te credentium. *Quis enim intra ouile velut rapacem lupum putaret abscondi? Vox est eiusdem Apostoli, oportere etiam haereses esse, vt probati manifesti fiant*. Aperi aures tuas, & eius ad Timotheum vel Titum dictos audito sermones. Quid his aliud praecipit, quam vt nouitates euitent vocum profanas? Ad impietatem quippe ista proficiunt, quae semper spinas & tribulos intulerunt. Timotheum certe etiam rogasse se dicit, vt Ephesi remanens denuntiaret quibusdam, ne quis aliter praedicaret. Ante oculos mihi Ieremiae prophetae verba sunt: *Horribilia, inquit, facta sunt super terram: prophetae iniquitatem prophetant*. Haec, dicas volo, quasi ignota te transeunt, aut quasi nota contemnis? Si quasi ignota te transeunt, non sit pudori rectum discere, quando timori non fuit docere peruersum. Si quasi nota contemnis, intellige te inexcusabilem fore, cum a te commissi tibi talenti quaesuerit

Galat. 4.

1. Cor. 5.

Rom. 8.

1. Cor. 11.

1. Tim. 6.
Tit. 3.

1. Tim. 1.

Jerem. 5.

Matth. 25.

ANNO
CHRISTI
553.*sancto
senore fi-
bi lucrū

illerationem, qui per nos de hoc *sanctum fenus vel lu-
 crum semper expectat. Aspice quæ pœna illum maneat,
 qui abscondit acceptum; qui integrum certe restituit
 quod accepit. Vnde euidenter aduerte, quod sit & quale
 periculum, nec hoc quod acceperis reddidisse. An tu Do-
 mino nostro dicturus es: *Quos dedisti mihi custodiui*, cum sic Iohn. 17.
 scindi in partes audiamus eius ecclesiam? Qua conscien-
 tia viuis, pene ab omnibus in hac ciuitate desertus? Opta-
 ueram eos tunc fuisse tam cautos, quam nunc sunt, cum
 sibi desiderant subueniri. Vnde tibi in has quæstiones ver-
 ba dirigere, quas sit blasphemum cogitasse? Vnde in po-
 pulos hæc episcopo prædicare, quibus virginei partus re-
 uerentia faucietur? Non debent veteris fidei puritatem
 blasphema in Deum verba turbare. Quis vnquam non di-
 gnus est anathemate iudicatus vel adiiciens vel detrahens
 fidei? Plene etenim ac manifeste tradita ab apostolis no-
 bis, nec augmentum nec imminutionem requirunt. Le- Apost. 22.
 gimus in nostris libris non addi debere, nec detrahi: ma-
 gna quippe & addentem & detrahentem pœna constringit.
 Vnde cauterium paramus & ferrum; quod vltra non
 erunt fouenda vulnera, quæ merentur abscidi. Scimus
 certe, maiora vitia maiore semper dolore sanari. Inter
 multa, quæ a te impie prædicata, vniuersalis recusat ec-
 clesia, simbolo ab apostolis tradito plangimus hæc verba
 fuisse sublata, quæ nobis totius spem vitæ salutisque pro-
 mittunt. Quod quare fiat, loquuntur epistolæ tuæ, de qui-
 bus nulla dubitatio est, quia eas ipse misisti: quas in ma-
 nus nostras nolueramus venire, ne de tanti cogeremur
 sceleris genere iudicare. Omnium disputationum tua-
 rum vias breuis earum sermo conclusit. Extendisti te la-
 tius, multis anfractibus circuisti, sero tamen diuerso iti-
 nere peruenisti ad impium constitutum. Scimus quid ille
 cauerit, qui præcipit contentiones & pugnas legis esse vi-
 tandas: *Sunt enim*, inquit, *inutiles & vanæ*. Quod igitur va- Tit. 3.
 num & inutile iudicatur, nemo dubitet minime profutu-
 rum. Itaque quamuis iam frater Cyrillus, secundis te epi-
 stolis suis asserat esse *conuictum, intelligas volo, post
 primam & secundam illius & hanc correptionem nostram,
 quam constat esse iam tertiam, ab vniuersitate collegii &
 conuentu Christianorum te profus esse seiunctum, nisi

*conuictum,

mox quæ male dicta sunt corrigantur, nisi in eam viam redeas, quam se Christus esse testatur. Male in hunc arma desperatione mouisti, qui te super familiam suam, velut fidelem prudentemque seruum permiserat ante constitui. Perit tibi huius vice officii beatitudo promissa: non solum non das cibum in tempore, verum etiam veneno interficis, quos ille suo sanguine & sua morte quæsiuit. Venenum namque est sub tuis labiis, quæ maledictionis & amaritudinis plena videmus, cum contra eum qui suavis est, niteris disputare. Vbi est diligentia pastoralis? *Pastor bonus animam suam ponit pro ouibus suis: mercenarius vero est, qui eas lupis dimittit & tradit.* Quid hic tu pastor acturus es, qui dominicum gregem pro lupis ipse * discerpis? Ad quamnam grex sanctus septa confugiet, si intra ouilia ecclesiæ faucietur? * Quis futurus est tuitione defensus, qui te patitur pro custode raptorem? Et *alias*, inquit Dominus, *habeo oues, quæ non sunt de hoc ouili; & illas oportet me adducere.* Ille alias se promittit adducere, tibi pereunt quas habebas: si quidem certum sit, quoties ista contingunt, non oues pastoribus, sed magis ouibus perire pastores. Et *voce*, inquit, *meam audient.* Quare? *Vt fiat vnus grex.* Ad illius vocem vnus fit grex, ad tuam vero aut inficitur, aut fugatur. Durum est, vt in te de Actibus apostolorum beati Pauli verba conueniant: *Ego, inquit, scio, quia intrabunt post discessum meum lupi graues in vos, non parcentes gregi: & ex vobis ipsis exurgent homines loquentes peruersa, vt abducant discipulos post se.* Hæc a te aliis quam tibi dicta velimus: docenda enim tibi fuerant, non discenda, quæ dicimus. Nam quis ferat doceri episcopum qualiter esse debeat Christianus? Diligenter aspice, in quam conditionem voceris. incesseris, argueris, accusaris. Quid horum conuenit sacerdoti? Duris dura responsio: si tamen vicissitudo est, verbis blasphema vindicare. An tibi a nobis existimas esse parcendum, cum animæ tuæ ita ipse non parcas, vt omnibus velis & præteritis & præsentibus & futuris beneficium salutis auferre? Persequar plane boni Domini mei fidelis seruus inimicos, cum Propheta asserat, eos odio se odisse perfecto. Moneor rursus altero loquente, ne parcam. Quem hic ego respiciam? cui honoris aliquid seruem, quando agitur vt mihi totius spei meæ causa tollatur?

Ipsi

Ioan. 14.

Math. 24.

Psal. 13.

Psal. 33.

Ioan. 10.

Ibidem.

Ibidem.

Act. 20.

Psal. 138.

Dent. 7. &
13.

* disper.

gis?

* Qua

ANNO
CHRISTI
535.

Ipsi in euangelio verba sunt Domini, quibus ait, *non si-* *Math. 10.*
bi patrem, non matrem, non filios, non aliquam necessitudinem de-
bere præponi. Est enim talis frequenter pietas, ex qua na-
 scatur impietas, cum vincente carnis affectu, caritati illi
 quæ Deus est, caritas præponitur corporalis. Eius intui- *1. Ioan. 4.*
 tu aliquibus sæpe deferimus: at cum in hunc tenditur qui
 est ipsa dilectio, necesse est nec illa feruentur, quorum
 auctor vocatur ad causam. Expergiscere tandem; quia
 non sunt istæ dicendæ vigiliæ, quas non exhibes custodiæ,
 sed rapinæ. Dormire te volumus in hoc quod prædicas, &
 vigilare ad hoc quod impugnas. Quid dico? Leuius certe
 ferremus, si in utroque dormires: nemo tibi perditus es-
 set, nemo quæsitus: nullo animarum dispendio mœreret
 ecclesia, nullo compendio lætaretur. fatius ei esset, si
 hanc sponso suo ita ut susceperas, resignares. Sed quid
 multis immoror? Loquente architecto Paulo, frustra per *1. Cor. 3.*
 te superædificatum aliquid quæro, in quo non inueni fun-
 damentum. Audio vim maximam catholice sentientes,
 quibus nos communicamus, clericos sustinere, ita ut his
 etiam ciuitas interdicta dicatur. Lætatur eos præmium
 confessionis acquirere, sed dolemus quod episcopo per-
 sequente. Beatus apostolus Paulus persecutorem prædi- *Act. 9.*
 catore mutauit: nefas est maximum, prædicatorem per-
 secutore mutatum dicere. Enumera retro hæreticos,
 qui huiusmodi quæstiones ecclesiis intulerunt. Quis vn-
 quam de hoc certamine victor reuertit? Habes certe tuæ
 ciuitatis exemplum. Paulus ciuis Samosatenus, occu-
 pata Antiochena ecclesia, cum aliqua prædicaret, col-
 legit suorum seminum messem. Reliquos inuentores ma-
 lorum, ecclesiis occupatis, sententiæ censura semper non
 dispar eiecit. Hos quoque hæreticos, de quibus nos,
 velut eorum quæ gesta sunt nescius, consulere voluisti,
 sedibus suis iniusta dicentes expulit iusta damnatio: quos
 illic inuenisse requiem, non putamus esse mirandum. In-
 uenerunt enim impiam prædicationem, cuius compara-
 tione se æstiment innocentes. Hoc loco, quia opportuni-
 tas sermonis exposcit, tacere non possumus, quod stu-
 pemus. Legimus quam bene teneas originale peccatum,
 qualiter ipsam naturam asseras debitricem, & eum debi-
 tum merito reddere, qui descendit de genere debitoris.

Concil. Tom. 12.

Y

Luc. 4.

Quid tecum faciunt, qui sunt hæc negando damnati? Nunquam sine suspicione ea quæ sibi sunt aduersa conueniunt. Eiicerentur denique, si tibi quoque similiter displicerent. Cur tamen nunc ea, quæ in hos tunc sunt acta, quæruntur, cum certum sit illinc ad nos a catholico tunc antistite Attico gesta directa? Cur non sanctæ memoriæ Sisinius ista quæsiuit? quia utique sub decessore suo probauerat eos iuste damnatos. Defleant infelices, spe se hominum fuisse deceptos, quibus iam potuit propter communionem sola pœnitentia subuenire. Ecce scire de his incepisti, si qua ante nescisti. Causam tuam magis modo, quam aliorum, catholica & festina deliberatione curato: quia conuenienter dicimus: *Medice, cura teipsum*, qui aliis desideras subuenire. Ægritudinis tuæ qualitas non recipit aut præstari permittit inducias. Alexandrinæ ecclesiæ sacerdotis fidem & probauimus & probamus: & tu admonitus per eum, rursus eadem senti nobiscum, si vis esse nobiscum: cui fratri si a te præbetur assensus, damnatis omnibus quæ hucusque sensisti, statim hæc volumus prædices, quæ ipsum videas prædicare. Nos enim quod contra fas est, etiam sacerdotes volumus esse correctos: quibus ut præmissa * conuentione consuli-

* corre-
ctione

ANNO
CHRISTI
555.

& sacrosancta Constantinopolitanae urbis ecclesia ad te usque optime tenuit, & hanc perfidam nouitatem, quae hoc quod venerabilis scriptura coniungit, nititur separare, intra decimum diem a primo innotescens tibi huius conuentionis die numerandum, aperta & scripta professione damnaueris, ab vniuersalis te ecclesiae catholicae communionem deiecit. Quam formam ad te nostri iudicii per memoratum filium meum Possidonium diaconum cum omnibus chartis ad sanctum confacerdotem meum memoratae Alexandrinae urbis antistitem, qui ad nos super hoc plenius retulit, destinauimus, ut agat vice nostra, quatenus statutum nostrum & tibi & vniuersis fratribus innotescat; quia omnes debent nosse quod agitur, quoties omnium causa tractatur.

Petrus presbyter Alexandriae & primicerius notariorum dixit: His quae lecta sunt consona rescriptis sanctitas reuerendissimi episcopi nostri Cyrilli, quae & praemanibus habemus, & si iubet vestra reuerentia, legemus. Flavianus episcopus Philippensium dixit: Lecta & haec inferantur gestis. Petrus presbyter & primicerius notariorum legit.

Concilium
Ephesinum
act. 1.

Reuerendissimo & sanctissimo comministro Nestorio, Cyrillus & quae conuenit Synodus Alexandriae de Aegyptiaca diocesi, in Domino salutem.

SALVATORE nostro aperte dicente: *Qui diligit patrem aut matrem super me, non est me dignus: & qui diligit filium vel filiam super me, non est me dignus:* quid patiemur nos, qui a tua reuerentia exigimur te diligere super Christum saluatorem omnium nostrum? Quis nos in die iudicii iuuare poterit? aut quam inueniemus excusationem, qui silentium ita longum dileximus de factis a te contra ipsum blasphemis? Et si quidem temetipsum solum laederes, talia sapiens & docens, minus utique curae esset: quoniam vero omnem scandalizasti ecclesiam, & fermentum insolitae haereseos & extraneae iniecasti populis, & non ibi solummodo constitutis, sed etiam his qui vbique sunt; (circumducti sunt etenim tuarum expositionum codices) quae iam pro nostra taciturnitate sufficiens ratio? aut quomodo non necessarium est meminisse dicentis Christi:

Habetur
Graece &
Latine in
Concilio
Ephesino
part. 1. cap.
26.
Matth. 10.

Concil. Tom. 12.

Y ij

Math. 10. Non putaueritis quia veni mittere pacem super terram: non veni mittere pacem, sed gladium: veni enim diuidere hominem contra patrem suum, & filiam contra matrem suam. Cum enim fides læditur, valeat quidem, vt irrita & infirma, circa parentes reuerentia; quiescat autem & quæ in filios & fratres est affectionis lex, & piis iam melior sit mors quam vita, vt meliorem resurrectionem mereantur, secundum quod

Hebr. 11. scriptum est. Ecce igitur vna cum Synodo quæ in magna Roma congregata est, præsidente sanctissimo & reuerendissimo fratre & comministro nostro Cælestino episcopo, etiam tertio te hac contestamur epistola, adhortantes desistere a * prauis sic & distortis dogmatibus, quæ & sapis & doces: pro his autem eligere rectam fidem, quæ ecclesiis

Luc. 1. ab initio tradita est per sanctos apostolos & euangelistas, qui & perspectores & ministri Verbi facti sunt. Aut si hoc non egerit tua reuerentia, secundum statutas inducias in literis memorati sanctissimi & reuerendissimi comministri nostri Romanæ vrbis episcopi Cælestini, cognosce te ipsum nullam communionem habere nobiscum, neque locum aut verbum inter sacerdotes Dei & episcopos. Nec enim possibile est despiciere nos ecclesias sic perturbatas, & scandalizatos populos, & rectam fidem dispretam, & dissipatos a te greges, qui saluare debueras, si quidem esses secundum nos rectæ gloriæ amator, sanctorum patrum inuestigans pietatem. Omnibus autem a tua reuerentia separatis propter fidem, vel depositis, tam clericis, quam laicis, communicatores sumus omnes. Nec enim iustum est, illos qui recte sapere cognouerunt, tuis condemnari sententiis, quia bene facientes contradixerunt tibi. Hoc enim ipsum indicasti in epistola quæ scripta est a te ad magnæ Romæ sanctissimum episcopum nostrum Cælestinum. Non sufficiet autem tuæ reuerentiæ confiteri solum fidei symbolum, quod expositum est illo tempore in sancto Spiritu a sancta & magna Synodo tunc temporis congregata in Nicænorum ciuitate: (intellexisti enim & interpretatus es illud non recte, distorte autem magis, quamuis confitearis voce dictionem) sed enim consequens est in scriptis & cum iureiurando confiteri, quia & anathematizas quidem tua scelerata & abominanda dogmata, sapiens autem & docebis

ANNO
CHRISTI
553.*vanifi-
mis &

ANNO
CHRISTI
555.

ea quæ & nos omnes qui per occidentem & orientem episcopi, & doctores, & populis præfidentes sumus. Consensit autem & Romana sancta Synodus, & nos omnes, ut recte habentibus & irreprehensibiliter epistolis ad tuam reuerentiam scriptis ab Alexandrina ecclesia. Subiecimus autem his nostris literis quæ te oporteat sapere & docere, & a quibus conuenit abstinere. Hæc enim catholica & apostolica ecclesiæ fides est, cui consentiunt omnes & qui in occidente sunt, & qui in oriente orthodoxi episcopi.

Credimus in vnum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & inuisibilium factorem. Et in vnum Dominum Iesum Christum Filium Dei, natum de Patre Unigenitum, hoc est, ex substantia Patris, Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero, natum, non factum, consubstantialem Patri; per quem omnia facta sunt, quæ in cælo & in terra sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & homo factus, & passus est, & resurrexit tertia die, & ascendit in cælos, venturus iudicare viuos & mortuos. Et in Spiritum sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando quando non erat, & priusquam nasceretur, non erat, & quia ex non extantibus factus est, aut ex alia substantia aut essentia, dicentes conuertibilem esse aut mutabilem Filium Dei, eos anathematizat catholica & apostolica ecclesia. Sequentes autem vbique sanctorum patrum confessiones, quas fecerunt loquente in eis sancto Spiritu, & sensuum qui in eis sunt inuestigantes intentionem, tamquam regalem semitam ambulantes, dicimus quod ipse Unigenitus Dei Verbum, qui ex ipsa natus est Patris substantia, quia ex Deo vero Deus verus, lumen de lumine, per quem omnia facta sunt quæ in cælo & in terra, propter nostram salutem descendit, & semetipsum dedit in exinanitionem, & incarnatus est, & homo factus est, hæc est, carnem accepit de sancta Virgine, & suam eam fecit ex vtero, & secundum nos pertulit natiuitatem, & processit homo ex muliere: non hoc quod erat amittens, sed quamuis factus est in assumptione carnis & sanguinis, etiam sic mansit quod erat, Deus videlicet natura & veritate. Neque autem carnem dicimus in deitatis

naturam esse conuersam, neque in naturam carnis ineffabilem Dei Verbi translata esse naturam; inconuertibilis enim est & immutabilis omnino, idem ipse semper manens, secundum scripturas. Cum videretur autem & infans, & pannis inuolutus adhuc, & in sinu genitricis virginis, & tunc omnem implebat creaturam vt Deus, & confidebat genitori. Diuinitas etenim sine quantitate & sine mensura est, & circumterminationem non suscipit. Vnitum autem esse carni secundum subsistentiam confidentes Verbum, vnum adoramus Filium & Dominum Iesum Christum: neque per partem ponentes & diuidentes hominem & Deum, vt pote coniunctos sibi inuicem dignitatis & auctoritatis vnitione, (nouitas enim vocis hoc est, & aliud nihil) neque Verbum quod ex Deo est specialiter Christum nominantes, & simili modo specialiter quasi Christum, alterum eum qui ex muliere est: sed vnum solum scientes Christum, Verbum quod ex Deo Patre est, cum sua carne. Tunc enim humaniter iunctus est nobiscum, ipse dans his qui digni sunt accipere Spiritum, & non ad mensuram, sicut dicit beatus euangelista Ioannes. Sed neque illud dicimus, quod habitauit Deus Verbum quasi in homine quodam de sancta Virgine nato, vt non deifer homo intelligatur Christus. Si enim & habitauit in nobis Deus Verbum, dictum est autem etiam in Christo quod habitat omnis plenitudo deitatis corporaliter: sed tamen consideramus, quia factus caro, non sicut in sanctis habitare dicitur, eodem modo & in eo factam esse habitationem pronuntiamus, sed vnitus secundum naturam, & non in carnem mutatus, talem fecit habitationem, qualem vtique habere dicitur & hominis anima in suo corpore. Vnus igitur Christus, & Filius, & Dominus, non velut coniunctione simpliciter habente homine ad Deum per vnitatem dignitatis vel auctoritatis: non enim æqualitas honoris vnit naturas. Ecce enim Petrus & Ioannes æquales quidem honore sibi sunt, eo quod & apostoli & sancti discipuli: verumtamen duo vnus non sunt. Neque quidem secundum appositionem intelligimus modum coniunctionis: non sufficit enim hoc ad vnitionem naturalem: neque quasi secundum participationem * feruilem factam esse coniunctionem dicimus, sicut nos adhæren-

Ioan. 3.

Ioan. 1.

Coloss. 1.

* ad. aff. equalem

ANNO
CHRISTI
533tes Domino, secundum quod scriptum est: *Vnus Spiritus* ^{1. Cor. 6.}

sumus ad eum. Magis autem coniunctionis nomen recusamus, quia non potest significare vnitionem: sed nec Deum aut Dominum Christi, Verbum quod ex Patre est, nominamus, ne iterum aperte incidamus in duo vnum Christum, & Filium, & Dominum, & blasphemiae crimen incurramus, Deum & Dominum sibi ipsum facientes. Vnitum enim, sicut praediximus, Dei Verbum carni secundum subsistentiam, Deus quidem est omnium, dominatur autem vniuersitati. Neque vero ipse sui seruus est aut dominus; stultum enim est, magis autem & impium, ita sapere vel dicere. Dixit enim Deum suum Patrem, cum sit Deus natura & de substantia eius: sed non ignorauimus, quia cum esset Deus, & homo factus est sub Deo, secundum legem conuenientem naturae humanitatis. Ipse vero sui quomodo fieret Deus aut dominus? Ergo ut homo, & quantum pertinet ad hoc quod decet exinanitionis mensuras, sub Deo nobiscum semetipsum esse dicit. *Sic factus est & sub lege*, cum certe locutus esset ipse legem, & legislator existeret ut Deus. Recusamus autem dicere de Christo: Propter eum qui induit, eum qui indutus est veneror: propter inuisibilem, adoro eum qui visibilis est. Horribile est ad hoc etiam illud dicere, quod ille qui assumptus est, ei qui assumpsit, coappellatur Deus. Qui enim haec dicit, incidit iterum in duos Christum, & hominem separatim ponit, & Deum similiter. Denegat enim euidenter *vnitatem, per quam non ut alter quidam alteri coadoratur, neque quidem coappellatur Deus: sed vnus intelligitur Christus Iesus Filius vnigenitus, vna adoratione venerandus cum sua carne. Confitemur autem, quia ipse qui ex Deo Patre natus est Filius & Deus vnigenitus, cum utique secundum suam naturam impassibilis esset, carne passus est pro nobis, secundum scripturas, & erat in crucifixo corpore, suae carnis impassibiliter proprias faciens passiones. *Gratia autem Dei* ^{Heb. 2.} *& pro omnibus gustauit mortem*, dans ei suum corpus, quamuis secundum naturam ipse sit vita & resurrectio. Ut enim ineffabili virtute calcans mortem, in prima sua carne fieret *primogenitus ex mortuis*, & *primitiae dormientium*, & viam ^{Coloss. 1.} ^{1. Cor. 15.} faceret etiam humanae naturae ad incorruptionis recur-

*vnitionem,

Heb. 2. fum, gratia Dei, sicut modo diximus, *pro omnibus gustauit mortem*, tertio autem die resurrexit, cum infernum spoliasset. Vnde licet dicatur per hominem facta resurrectio mortuorum, sed intelligimus hominem factum ex Deo Patre Verbum, & solutam esse per eum mortis potestatem. Veniet autem in tempore vt vnus Filius & Dominus in gloria Patris, vt iudicet mundum secundum iustitiam, sicut scriptum est. Necessario vero & illud adiiciemus, annuntiantes enim secundum carnem mortem vnigeniti Filii Dei, hoc est, Iesu Christi, & ex mortuis resurrectionem, & ad caelos ascensionem confitentes, * sine sanguine in ecclesiis * ministerium celebramus. Accedimus etiam ita ad mysticas benedictiones, & sanctificamur, participes facti tam sanctae carnis, quam venerabilis sanguinis omnium nostrum saluatoris Christi: & non vt carnem communem accipientes, (absit) neque quidem vt viri sanctificati & coniuncti Verbo secundum vnitionem dignitatis, vel etiam quasi inhabitationem diuinam habentis, sed vt viuificam vere, & suam ipsius Verbi. Vita enim existens secundum naturam vt Deus, quoniam factus est vnum cum sua carne, viuificam eam ostendit. Itaque licet ad nos dicat: *Amen, amen dico vobis: Nisi manducaueritis carnem Filii hominis, & biberitis eius sanguinem: non vt hominis secundum nos vnus & hanc esse aestimamus, (quomodo enim hominis caro viuifica erit secundum naturam suam?) sed vt propriam vere factam eius, qui propter nos & filius hominis factus & appellatus est. Euangelicas autem Saluatoris nostri voces nec subsistentiis duabus, neque quidem personis diuidimus: (nec enim est duplex, vnus & solus Christus, licet ex duabus intelligatur & diuersis rebus in vnitionem indiuiduam coadunatus; sicut certe & homo ex anima intelligitur & corpore, & non duplex magis, sed vnus ex vtroque) sed humanas etiam, & praeterea diuinas voces ab vno dictas esse existimamus, recte sapientes. Quando enim diuine * dicitur de ipso: *Qui videt me, videt & Patrem: & Ego & Pater vnum sumus.* Diuinam eius & ineffabilem intelligimus naturam, secundum quam vt vnum est ad suum Patrem propter identitatem substantiae, *imago etiam, & figura, & splendor gloriae eius.* Quando autem humanitatis mensuram non dedignans*

ANNO CHRISTI 531

* in cruce tum
* sacrificium

* dicit de se ipso

Iudaeos

ANNŌ CHRISTI 535. Iudæos alloquitur: *Modo me queritis interficere hominem, qui* Ioan. 8.

veritatem vobis locutus sum: iterum nihilo minus ipsum, qui in æqualitate & similitudine est Patris, Deum Verbum & ex humanitatis eius mensuris agnoscimus. Si enim est necessarium credere, quia Deus existens natura, factus est caro, siue homo animatus anima rationali, qualem utique habeat rationem erubescere quosdam in vocibus eius, si factæ sunt homini condecens? Si enim recuset homini decens verba, quis est qui coegit eum fieri secundum nos hominem? Qui vero descendit propter nos in spontaneam exinanitionem, ob quam causam recusaret exinanitioni conuenientia verba? Vni igitur personæ omnes voces euangeliis insertæ applicandæ sunt, id est, vni subsistentiæ incarnati Verbi. Dominus enim 1. Cor. 8.
us Iesus Christus, secundum scripturas. Sin autem vocetur apostolus & princeps sacerdotum confessionis nostræ, utpote sacrificans Deo & Patri fidei confessionem, quæ a nobis ipsi, & per ipsum Deo & Patri offertur, nec non & sancto Spiritui: iterum ipsum esse dicimus ex Deo secundum naturam Filium vnigenitum, & non homini attribuemus præter ipsum alteri sacerdotii nomen & ipsam rem. Factus est enim mediator Dei & hominum, & conciliator 1. Tim. 2.
** in pace, semetipsum dedicans in odorem suauitatis* Ephes. 5.
Deo & Patri. Nam & dicebat: Sacrificium & oblationem Heb. 10.
*noluisti, holocaustomata & de peccato tibi non complacuerunt, corpus autem perfecisti mihi. tunc dixi: Ecce venio, in capite libri scriptum est de me, facere Deus voluntatem tuam. Obtulit enim pro nobis in odorem suauitatis suum corpus, & non magis pro seipso. Qua enim indigeret oblatione vel sacrificio pro se, superior omni peccato existens ut Deus? Si enim omnes peccauerunt, & * deest illis gloria Dei, secundum quod facti sumus nos prompti ad transgressionem, & * informata est humana natura in peccato; ipse vero non ita, & * vincimur ob hoc gloria eius: quomodo iam erit ambiguum, quia immolatus est propter nos & pro nobis agnus verus? & dicere quia obtulit semetipsum pro se & pro nobis, nullo modo * excedit impietatis crimine. Deliquit enim nullo modo, neque fecit peccatum. Qua ergo opus habuit oblatione, dum peccatū non* Isa. 53.
esset, pro quo merito fieret? Cū autem dicit de Spiritu: 1. Pet. 2.
Concil. Tom. 12.

Z

* passio

* egent gratia

* infirma

* equimus ob hoc gratia

* exors erit ab impietatis crimine

NO
CHRISTI
535

traen
scrib
n

icit de
so:

Ioan. 16.

Ille me glorificabit; intelligentes recte, non vt gloria indigentem alterius dicimus vnum Christum & Filium a sancto Spiritu gloriam accipere, quia nec potior eo est, nec supra eum Spiritus ipse. Quoniam autem ad demonstrationem suæ diuinitatis vtebatur suo Spiritu magna operatione, glorificatus esse ab eo dicitur; veluti si quidam homo dicat de insita sibi fortitudine, forsân vel disciplina qualibet, Quia glorificabunt me. Quamuis enim est in subsistentia speciali Spiritus, & intelligitur separatim secundum quod Spiritus est, & non est Filius; sed tamen

Ibidem.

Ioan. 14.

non est alienus ab eo. Spiritus enim veritatis nominatur, & est Christus veritas: & effunditur ab eo, sicut & ex Deo & Patre. Operatus igitur Spiritus & per manum sanctorum apostolorum miracula post ascensum Domini nostri Iesu Christi ad cælos, glorificauit eum. Creditus est enim quia Deus secundum naturam est, iterum ipse operans per suum Spiritum. Propter hoc & dicebat:

Ioan. 16.

De meo accipiet, & nuntiabit vobis. Et non dicimus, quod ex participatione sapiens est Spiritus & potens: omnino enim perfectus est, & non deest illi quodcumque bonum. Quoniam autem Patris virtutis & sapientiæ, quæ est Filius, Spiritus est, vere est sapientia & virtus. Quoniam vero Deum vnitum carni secundum subsistentiam sancta Virgo genuit carnaliter, ideo & Dei genitricem dicimus eam: non quia Verbi natura essentiæ suæ initium habeat ex carne, (*erat enim in principio, & Deus erat Verbum, & Verbum erat apud Deum*, & ipse est calorum factor consempiternus Patri, & omnium opifex) sed sicut iam prædiximus, quoniam secundum subsistentiam vnies sibi humanam naturam, & ex ipso vtero natiuitatem sustinuit carnalem: non quia indigebat necessario propter propriam naturam & generatione temporali, & in vltimis sæculi temporibus, sed vt ipsum essentiæ nostræ benedicat initium, & eo quod peperit eum mulier, cesset iam contra omne genus hominum maledictio, transmittens ad mortem terrena nostra corpora, & illud quod dictum est: *In tristitia paries filios*, per ipsum destructum, verum ostenderet quod per prophetæ vocem dictum est: *Deuorauit mors præualens: & iterum: Abstulit Deus omnem lacrymã ab omni facie.* Propter hanc causam dicimus eum dispensatiue & ipsas

Ioan. 1.

erat enim in principio, & Deus erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & ipse est calorum factor consempiternus Patri, & omnium opifex) sed sicut iam prædiximus, quoniam secundum subsistentiam vnies sibi humanam naturam, & ex ipso vtero natiuitatem sustinuit carnalem: non quia indigebat necessario propter propriam naturam & generatione temporali, & in vltimis sæculi temporibus, sed vt ipsum essentiæ nostræ benedicat initium, & eo quod peperit eum mulier, cesset iam contra omne genus hominum maledictio, transmittens ad mortem terrena nostra corpora, & illud quod dictum est: *In tristitia paries filios*, per ipsum destructum, verum ostenderet quod per prophetæ vocem dictum est: *Deuorauit mors præualens: & iterum: Abstulit Deus omnem lacrymã ab omni facie.* Propter hanc causam dicimus eum dispensatiue & ipsas

Genes. 3.

Isa. 25.
secundum
LXX.
Ibidem.

In tristitia paries filios, per ipsum destructum, verum ostenderet quod per prophetæ vocem dictum est: *Deuorauit mors præualens: & iterum: Abstulit Deus omnem lacrymã ab omni facie.* Propter hanc causam dicimus eum dispensatiue & ipsas

ANNO CHRISTI 559. <sup>4&poll-
cti.</sup> benedixisse nuptias, & venisse vocatum in Cana Galilææ vna cum apostolis. Hæc sapere edocti sumus tam a sanctis apostolis, quam euangelistis, & ab omni diuina scriptura, & ex beatissimorum patrum vera confessione. In his omnibus & tuam reuerentiam consentire oportet ^{*} sine omni dolo. Quæ vero necessario oportet anathematizare tuam reuerentiam, subiecta sunt huic nostræ epistolæ.

Duodecim anathematismi Cyrilli.

I.

Si quis non confitetur, Deum esse secundum veritatem Emmanuel, & propter hoc Dei genitricem sanctam Virginem, (genuit enim carnaliter carnem factum Verbum quod est ex Deo) anathema sit.

II.

Si quis non confitetur carni secundum subsistentiam vnitum esse Verbum quod est ex Deo Patre, & vnum esse Christum cum sua carne, eundem ipsum videlicet Deum simul & hominem, anathema sit.

III.

^{4substantias} Si quis in vno Christo diuidit ^{*} substantias post adunationem, sola iungens eas coniunctione quæ est secundum dignitatem vel auctoritatem, aut potentiam, & non magis concursu secundum naturalem vnitionem, anathema sit.

IV.

Si quis in personis duabus seu subsistentiis diuidit voces in euangelicis vel apostolicis scriptis de Christo a sanctis dictas, aut ab ipso de se, & quasdam quidem vt homini præter Deum Verbum intelligendo specialiter applicat, quasdam vero vt Deo decentes, soli Verbo qui est ex Deo Patre, adscribit, anathema sit.

V.

Si quis audet dicere hominem deiferum esse Christum, & non magis Deum esse secundum veritatem, vt vnum natura Filium, secundum quod ipsum Verbum ^{Hebr. 2.} factum est caro, & communicauit similiter nobis sanguini & carni, anathema sit.

VI.

Ioh. 1. Si quis dicit Deum aut Dominum * Christum esse Verbum quod ex Deo Patre est, & non magis eundem confiterur simul Deum & hominem esse, utpote factō carne Verbo secundum scripturas, anathema sit.

VII.

Si quis ait tamquam hominem purum operationem suscepisse ex Deo Verbo Iesum, & Vnigeniti gloria circumdatum esse tamquam alterum præter Deum Verbum hominem existentem, anathema sit.

VIII.

Ioh. 1. Si quis audet dicere hominem receptum adorari oportere cum Deo Verbo, & glorificari, & coappellari ut alterum cum altero, (nam qui addit, Cum, manifeste ostendit alterum cum altero adorari) & non magis vna adoratione honorificat Emmanuel, & vnam ei glorificationem refert propter hoc, quod *Verbum factum est caro*, anathema sit.

IX.

Si quis ait vnum Dominum Iesum Christum glorificatum esse a Spiritu, quasi aliena virtute ab illo data vntem, & ab ipso accepisse ut posset operari contra spiritus immundos, & adimplere in hominibus deitatis miracula, & non magis eius esse Spiritum dicit, per quem & operatus est deitatis miracula, anathema sit.

X.

Ephes. 5. Principem sacerdotum & apostolum confessionis nostræ factum esse Christum diuina dicit scriptura: *Obtulit enim semetipsum pro nobis in odorem suauitatis Deo & Patri.* Si quis ergo principem sacerdotum & apostolum nobis factum esse dicit non ipsum Deum Verbum, quando factus est caro & secundum nos homo, sed ut alterum præter ipsum specialiter hominem ex muliere: & si quis dicit & pro seipso obtulisse semetipsum oblationem, & non magis pro nobis solis, (nec enim indiguit oblatione qui nescit peccatum) anathema sit.

XI.

Si quis non confitetur Domini carnem viuificam esse, & propriam ipsius Verbi quod est ex Deo Patre, sed ut altero quodam præter ipsum, coniuncto ei secundum digni-

ANNO
CHRISTI
553.
Christi

tatem, siue vt solam diuinam inhabitationem habente, & non magis viuificam, sicut dixi, quia facta est caro propria Verbi quod omnia viuificare valet, anathema sit.

XII.

Si quis non confitetur Dei Verbum passum carne, & crucifixum esse carne, & mortem gustasse carne, factum Coloss. 1. etiam primogenitum ex mortuis secundum quod vita est, & viuificus vt Deus, anathema sit.

Et collatione facta eorum quæ a sanctis patribus dicta sunt, & eorum quæ Cyrillus religiosæ memoriæ in prolatis duabus epistolis scripsit ad epistolam Nestorii, & testimonia eiusdem Nestorii prolata, & sic manifestata impietate Nestorii, facta est depositio eius. Et hæc quidem est pars gestorum quæ Ephesi acta sunt. Pars autem gestorum quæ Calchedone habita sunt de epistola sanctæ memoriæ Leonis, ita habet:

* secunda Ex* tertia actione eorum quæ Calchedone sunt acta.

MAGNIFICENTISSIMI & gloriosissimi iudices & amplissimus senatus dixerunt: Priore Conuentu de damnatione beatæ memoriæ Flauiani & Eusebii religiosissimi episcopi inquisitio facta est, & omnibus nobis manifestum est constitutum, quam iuste & secundum consequentiam prouenit examinatio; & ostensi sunt tunc crudeliter & non decenter damnati. Quæ nobis igitur visa sunt super hoc capitulo fieri oportere, tunc per interlocutiones vobis manifesta facta sunt. Nunc autem quærendum & iudicandum, vt vera fides contineatur, pro qua maxime & Concilium factum est. Scientes igitur quia & Deo rationem reddituri estis tam pro propriis animabus singuli vestrum, quam pro nostris omnibus, qui & doceri quæ ad religionem pertinent recte desideramus, & omnem ambiguitatem auferri; ex omnium sanctorum patrum concordia & consensu, & consona expositione & doctrina, festinate sine vlllo timore & gratia atque inimitia fidem puram exponere, ita vt qui videntur non eadem cum omnibus sapere, per veritatis agnitionem ad concordiam reuocentur. Scire enim vos volumus, quia tam sacratissimus & piissimus orbis terræ Dominus, quam nos, catholicam fidem a sanctis trecentis decem & octo,

& a sanctis centum quinquaginta, nec non etiam & a ceteris sanctissimis & gloriosissimis patribus traditam custodimus, & secundum ipsam credimus.

Et recitato symbolo trecentorum decem & octo sanctorum patrum, nec non expositione centum quinquaginta sanctorum patrum, & epistolis sanctæ memoriæ Cyrilli, oblata est legenda & epistola sanctæ memoriæ Leonis, quæ sic habet:

Dilectissimo fratri Flauiano Leo episcopus.

LECTIS dilectionis tuæ literis, quas miramur fuisse tam feras, & gestorum episcopalium ordine recensito, tandem quid apud vos scandali contigerit, atque contra integritatem fidei exortum fuisset, agnouimus: & quæ prius videbantur occulta, nunc nobis referata patuerunt. Quibus Eutyches, qui presbyteri nomine honorabilis videbatur, multum imprudens & nimis imperitus ostenditur; ut etiam de ipso dictum sit a Propheta: *Noluit intelligere ut bene ageret: iniquitatem meditatus est in cubili suo.* Quid autem iniquius, quam impia sapere, & sapientioribus doctioribusque non credere? Sed in hanc insipientiam cadunt, qui cum ad cognoscendam veritatem aliquo impediuntur obscuro, non ad propheticas voces, non ad apostolicas literas, nec ad euangelicas auctoritates, sed ad semetipsos recurrunt: & ideo magistri erroris existunt, quia veritatis discipuli non fuerunt. Quam enim eruditionem de sacris noui & veteris testamenti paginis acquisiuit, qui nec ipsius quidem symboli initia comprehendit? & quod per totum mundum omnium regeneratorum voce depromitur, istius adhuc senis corde non capitur? Nesciens igitur quid deberet de Dei Verbi incarnatione sentire, nec volens ad promerendum intelligentiæ lumen in sanctarum scripturarum latitudine laborare, illam saltem communem & indiscretam confessionem sollicito apprehendisset auditu, qua fidelium vniuersitas profitetur credere se in Deum Patrem omnipotentem, & in Iesum Christum Filium eius vnicum, Dominum nostrum, qui natus est de Spiritu sancto ex Maria virgine: quibus tribus sententiis omnium fere hæreticorum machinæ destruuntur. Cum enim Deus & omnipotens & æternus Pater creditur, con-

Psal. 35.

sempiternus eidem Filius demonstratur, in nullo a Patre
 differens, quia de Deo Deus, de omnipotente omnipo-
 tens, de aeterno natus est coaeternus: non posterior tem-
 pore, non inferior potestate, non dissimilis gloria, non
 diuisus essentia. Idem vero sempiterni genitoris Unigeni-
 tus sempiternus, natus est de Spiritu sancto ex Maria vir-
 gine. Quæ natiuitas temporalis illi natiuitati diuinæ &
 sempiternæ nihil minuit, nihil contulit, sed totam se repa-
 rando homini, qui erat deceptus, impendit, vt & mor-
 tem vinceret, & diabolum, qui mortis habebat imperiū,
 sua virtute destrueret. Non enim superare nos possemus *Hebr. 2.*
 peccati & mortis auctorem, nisi naturam nostram ille sus-
 ciperet, & suam faceret, quem nec peccatum contami-
 nare, nec mors potuit detinere. Conceptus quippe est de
 Spiritu sancto intra vterum matris Virginis, quæ ita illum
 salua virginitate edidit, quemadmodum salua virginitate
 concepit. Sed si de hoc Christianæ fidei fonte purissimo
 sincerum intellectum haurire non poterat, quia splendor-
 rem perspicuæ veritatis obcæcatione sibi propria tenebra-
 rat, doctrinæ se euangelicæ subdidisset, dicente Mat-
 thæo: *Liber generationis Iesu Christi, filii David, filii Abraham:* *Matth. 1.*
 apostolicæ quoque prædicationis expetisset instructum,
 & legens in epistola ad Romanos: *Paulus seruus Iesu Christi,* *Rom. 1.*
vocatus Apostolus, segregatus in euangelium Dei, quod ante promi-
serat per prophetas suos in scripturis sanctis de Filio suo, qui factus
est ei ex semine David secundum carnem; ad propheticas pagi-
 nas piam sollicitudinem contulisset, & * inueniens promif-
 sionem Dei ad Abraham dicentis: *In semine tuo benedicentur* *Genes. 22.*
omnes gentes: ne de huius feminis proprietate dubitaret, se-
 cutus fuisset Apostolum dicentem: *Abrahæ dictæ sunt pro-* *Galat. 3.*
missiones, & semini eius. Non dicit: Et seminibus, quasi in
 multis, sed quasi in vno, *Et semini tuo,* quod est Christus.
 Isaia quoque prædicationem interiore apprehendisset au-
 ditu dicentis: *Ecce Virgo in utero concipiet, & pariet Filium,* & *Isai. 7.*
vocabunt nomen eius Emmanuel, quod est interpretatum, Nobiscum *Matth. 1.*
Deus. Eiusdēque prophetæ fideliter verba legisset: *Puer na-* *Isai. 9.*
tus est nobis, & Filius datus est nobis, cuius potestas super humeros
eius, & vocabunt nomen eius, magni consilii angelus, admirabilis,
consiliarius, Deus fortis, princeps pacis, pater futuri sæculi. Nec
 frustratorie loquens, ita Verbum diceret carnem factum,

* inue-
nisset

vt editus vtero Virginis Christus, haberet formam hominis, & non haberet materni corporis veritatem. An forte ideo putauit Dominum Iesum Christum non nostræ esse naturæ, quia missus ad beatam Mariam angelus ait: *Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi; ideoque & quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei:* vt quia conceptus Virginis diuini fuit operis, non de natura concipientis fuerit caro concepti? Sed non ita intelligenda est illa generatio singulariter mirabilis, & mirabiliter singularis, vt per nouitatem creationis, proprietates remota sit generis. Fecunditatem enim Virgini Spiritus sanctus dedit, veritas autem corporis sumpta de corpore est, & ædificante sibi sapientia domum, *Verbum caro factum est, & habitauit in nobis*, hoc est, in ea carne quam sumpsit ex homine, & quam Spiritu vitæ rationalis animauit. Salua igitur proprietate vtriusque naturæ, & in vnam coeunte personam, suscepta est a maiestate humilitas, a virtute infirmitas, ab æternitate mortalitas: & ad resoluendum conditionis nostræ debitum, natura inuiolabilis naturæ est vnita passibili, vt quod nostris remediis congruebat, vnus atque idem *mediator Dei & hominum homo Christus Iesus*, & mori posset ex vno, & mori non posset ex altero. In integra ergo veri hominis perfectaque natura, verus natus est Deus: totus in suis, totus in nostris. Nostra autem dicimus, quæ in nobis ab initio creator condidit, & quæ reparanda suscepit. Nam illa quæ deceptor intulit, & homo deceptus admisit, nullum habuerunt in Salvatore vestigium. Nec quia communionem humanarum subiit infirmitatum, ideo nostrorum fuit particeps delictorum. Assumpsit formam serui sine sorde peccati, humana augens, diuina non minuens: quia exinanitio illa, qua se inuisibilis visibilem præbuit, & creator ac Dominus omnium rerum, vnus voluit esse mortalium, inclinatio fuit miserationis, non defectio potestatis. Proinde qui manens in forma Dei fecit hominem, idem in forma serui factus est homo. Tenet enim sine defectu proprietatem suam vtraque natura: & sicut formam serui Dei forma non adimit; ita formam Dei serui forma non minuit. Nam quia gloriabatur diabolus hominem sua fraude deceptum, diuinis caruisse muneribus, & immortalitatis dote nudatum, duram

mortis

Luc. 1.

Prou. 9.
Iohn. 1.

1. Tim. 2.

mortis subiisse sententiam, seque in malis suis quoddam de prauaricatoris consortio inuenisse solatium; Deum quoque, iustitiæ exigente ratione, erga hominem quem in tanto honore condiderat, propriam mutasse sententiam: opus fuit secreti dispensatione consilii, vt incommutabilis Deus, cuius voluntas non potest sua benignitate priuari, primam erga nos pietatis suæ dispositionem sacramento occultiore compleret, & homo diabolicæ iniquitatis versutia actus in culpam, contra Dei propositum non periret. Ingreditur ergo hæc mundi infima Filius Dei, de cælesti sede descendens, & a paterna gloria non recedens, nouo ordine, noua natiuitate generatus. Nouo ordine, quia inuisibilis in suis, visibilis factus est in nostris: incomprehensibilis, voluit comprehendi: ante tempora manens, esse cœpit ex tempore: vniuersitatis Dominus, seruilem formam, obumbrata maiestatis suæ immensitate, suscepit: impassibilis Deus, non dedignatus est esse homo passibilis; & immortalis, mortis legibus subiacere. Noua autem natiuitate generatus, quia inuiolata virginitas concupiscentiam nesciuit, carnis materiam ministrauit. Assumpta est igitur de matre Domini natura, non culpa: nec in Domino Iesu Christo ex vtero Virginis genito, quia natiuitas est mirabilis, ideo natura est dissimilis. Qui enim verus est Deus, idem verus est homo: & nullum est in hac vnitatem mendacium, dum inuicem sunt & humilitas hominis, & altitudo deitatis. Sicut enim Deus non mutatur miseratione, ita homo non consumitur dignitate. Agit enim vtraque forma cum alterius communionem, quod proprium est; Verbo scilicet operante quod Verbi est, & carne exequente quod carnis est. Vnum horum coruscet miraculis, aliud succumbit iniuriis: & sicut Verbum ab æqualitate paternæ gloriæ non recessit, ita caro naturam nostri generis non reliquit. Vnus enim idemque est (quod sæpe dicendum est) vere Dei Filius, & vere hominis Filius: Deus per id, quod *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum:* Ioan. 1. homo per id, quod *Verbum caro factum est, & habitauit in nobis.* Deus per id, quod *omnia per ipsum facta sunt & sine ipso factum est nihil:* Ibidem. homo per id, quod *factus est ex muliere, factus* Galat. 4.

est sub lege. Natiuitas carnis, manifestatio est humanæ naturæ: partus Virginis, diuinæ est virtutis indicium. Infantia paruuli, ostenditur humilitate cunarum: magnitudo Altissimi, declaratur vocibus angelorum. Similis est rudimentis hominum, quem Herodes * impie molitur occidere: sed Dominus est omnium, quem Magi gaudentes veniunt suppliciter adorare. Iam cum ad præcursoris sui Ioannis baptismum venit, ne lateret, quod carnis velamine diuinitas tegetetur, vox Patris de cælo intonans, dixit: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuit.*

Matth. 3. Quem itaque sicut hominem diabolica tentat astutia, *Matth. 4.* eidem sicut Deo angelica famulantur officia. Esurire, sitire, lassescere, atque dormire, euidenter humanum est: sed quinque panibus quinque millia hominum satiari, & largiri Samaritanæ aquam viuam, cuius haustus bibenti præstet ne ultra iam sitiat; supra dorsum maris plantis non subsidentibus ambulare, & elationes fluctuum increpata tempestate consternere, sine ambiguitate diuinum est. Sicut ergo, vt multa præteream, non eiusdem naturæ est flere miserationis affectu amicum mortuum, & eundem, remoto quatrduanæ aggere sepultura, ad vocis imperium excitare redituum: aut in ligno pendere, & in noctem luce conuersa omnia elementa tremefacere; aut clavis transfixum esse, & paradisi portas fidei latronis aperire: ita non eiusdem naturæ est, dicere: *Ego & Pater vnus sumus*; & dicere: *Pater maior me est.* Quamuis enim in Domino Iesu Christo, Dei & hominis vna persona sit; aliud tamen est vnde in vtroque communis est contumelia, aliud vnde communis est gloria. De nostro enim illi est minor Patre humanitas, de Patre illi est æqualis cum Patre diuinitas. Propter hanc vnitatem personæ in vtraque natura intelligendam, & filius hominis legitur descendisse de cælo, cum Filius Dei carnem de ea Virgine de qua est natus assumpserit. Et rursus, Filius Dei crucifixus dicitur ac sepultus, cum hæc non in diuinitate ipsa, qua Vnigenitus consempiternus & consubstantialis est Patri, sed in naturæ humanæ sit infirmitate perpeffus. Vnde Vnigenitum Filium Dei crucifixum & sepultum, omnes etiam in symbolo confitemur, secundum illud

*Matth. 2.**Matth. 3.**Matth. 4.**Marc. 11.**Ioan. 6.**Ioan. 4.**Matth. 14.**Ioan. 11.**Matth. 27.**Luc. 23.**Ioan. 10.**Ioan. 14.*

* impie

ANNO
CHRISTI
533.

Apostoli dictum: *Si enim cognouissent, nunquam Dominum ma-* 1. Cor. 2.
iestatis crucifixissent. Cum autem ipse Dominus noster atque
Saluator fidem discipulorum suis interrogationibus eru-
diret: *Quem, inquit, dicunt homines esse filium hominis?* cum-
que illi diuersas aliorum opiniones retexuissent: *Vos, ait,* Math. 16.
quem me esse dicitis? Me utique, qui sum filius hominis, &
quem in forma serui atque in veritate carnis aspicitis, *quem*
me esse dicitis? Vbi beatus Petrus diuinitus inspiratus, & con-
fessione sua omnibus gentibus profuturus, *Tues, inquit,* Ibidem.
Christus Filius Dei viui. Nec immerito beatus est pronun-
tius a Domino, & a principali petra soliditatem & virtu-
tis traxit & nominis, qui per reuelationem Patris eundem
& Dei Filium est confessus, & Christum; quia vnum ho-
rum sine alio receptum non proderat ad salutem: & æqualis
erat periculi, Dominum Iesum Christum aut Deum tan-
tummodo sine homine, aut sine Deo solum hominem cre-
didisse. Post resurrectionem vero Domini, quæ utique ve-
ri corporis fuit, quia non alter est resuscitatus, quam qui
fuerat crucifixus & mortuus, quid aliud quadraginta die-
rum mora gestum est, quam ut fidei nostræ integritas ab
omni caligine mundaretur? Colloquens enim cum disci-
pulis suis, & cohabitans atque conuescens, & pertractari
se diligenti curiosoque contactu ab eis, quos dubietas per-
fringebat, admittens, ideo & clausis ad discipulos ianuis
introibat, & flatu suo dabat Spiritum sanctum, & donato
intelligentiæ lumine, sacrarum scripturarum occulta pan-
debat: & rursus idem vulnus lateris, fixuras clauorum, &
omnia recentissimæ passionis signa monstrabat, dicens:
Videte manus meas & pedes, quia ego ipse sum. palpate & videte, Luc. 24.
quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere: ut Ibidem.
agnosceretur in eo proprietates diuinæ humanæque naturæ
indiuia permanere, & ita sciremus Verbum non hoc esse
quod carnem, & ut vnum Dei Filium & Verbum confite-
remur & carnem. Quo fidei sacramento Eutyches iste ni-
mium æstimandus est vacuus, qui naturam nostram in
Vnigenito Dei nec per humilitatem mortalitatis, nec per
gloriam resurrectionis agnouit: nec sententiam beati apo-
stoli & euangelistæ Ioannis expauit, dicentis: *Omnis spiri-* 1. Ioan. 4.
tus qui confitetur Iesum Christum in carne venisse, ex Deo est: & om-
nis spiritus qui soluit Iesum, ex Deo non est, & hic est antichristus.
Concil. Tom. 12.

Quid autem est soluere Iesum, nisi humanam ab eo separare naturam, & sacramentum fidei, per quod vnum saluati sumus, impudentissimis vacuare figmentis? Caligans vero circa naturam corporis Christi, necesse est vt etiam in passione eius eadem obcæcatione desipiat. Nam si crucem Domini non putat falsam, & susceptum pro mundi salute supplicium verum fuisse non dubitat, cuius credit mortem, agnoscat & carnem: nec diffiteatur nostri corporis hominem, quem cognoscit fuisse passibilem; quoniam negatio veræ carnis, negatio est etiam corporeæ passionis. Si ergo Christianam suscipit fidem, & a prædicatione euangelii suum non auertit auditum, videat quæ natura transfixa clavis pependerit in crucis ligno, & aperto per militis lanceam latere crucifixi, intelligat vnde sanguis & aqua effluerint, vt ecclesia Dei & lauacro rigaretur & poculo. Audiat & beatum Petrum apostolum prædicantem, quod sanctificatio Spiritus per asperisionem fiat sanguinis Christi. Nec transitorie legat eiusdem Apostoli verba dicentis: *Scientes quod non corruptibilibus argento vel auro redempti estis de vana vestra conuersatione paternæ traditionis, sed precioso sanguine quasi agni incontaminati & immaculati Iesu Christi.* Beati quoque Ioannis apostoli testimonio non resistat dicentis: *Et sanguis Iesu Filii Dei emundat nos ab omni peccato.* Et iterum: *Hæc est victoria quæ vincit mundum, fides nostra. Et quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Iesus est Filius Dei? Hic est qui venit per aquam & sanguinem Iesus Christus: non in aqua solum, sed in aqua & sanguine. Et Spiritus est qui testificatur quoniam Christus est veritas. Quia tres sunt qui testimonium dant, Spiritus, aqua, & sanguis: & hi tres vnum sunt.* Spiritus vtique sanctificationis, & sanguis redemptionis, & aqua baptismatis, quæ tria vnum sunt, & indiuidua manent, nihilque eorum a sui connexionem seiungitur: quia catholica ecclesia hac fide viuit ac proficit, vt in Christo Iesu nec sine vera diuinitate humanitas, nec sine vera credatur humanitate diuinitas. Cum autem ad interlocutionem examinis vestri Eutyches responderit, dicens: Confiteor ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem, post adunationem vero vnam naturam confiteor: miror tam absurdam, tamque peruersam eius professionem nulla iudicantium increpatione repre-

Ioan. 19.

1. Petr. 1.

Ibidem.

1. Ioan. 1.

1. Ioan. 5.

ANNO
CHRISTI
553

hensam, & sermonem nimis insipientem nimisque blasphemum ita omissum, quasi nihil quod offenderet, esset auditum, cum tam impie duarum naturarum ante incarnationem Unigenitus Dei Filius fuisse dicatur, quam nefarie, postquam Verbum caro factum est, natura in eo singularis asseritur. Quod ne Eutyches ideo vel recte vel tolerabiliter aestimet dictum, quia nulla vestra est sententia confutatum, dilectionis tuæ diligentiam commoneamus, frater carissime, ut si per inspirationem misericordiae Dei ad satisfactionem causa perducitur, imprudentia hominis imperiti etiam ab hac sensus sui ^{macula} peste per te purgetur. Qui quidem, sicut gestorum ordo patefecit, bene coeperat a sua persuasione discedere, cum vestra sententia coarctatus, profiteretur se dicere quod ante non dixerat, & ei fidei acquiescere, cuius prius fuisset alienus. Sed cum anathematizando impio dogmati nolisset præbere consensum, intellexit eum fraternitas vestra in sua manere perfidia, dignumque esse qui iudicium condemnationis exciperet. De quo si fideliter atque utiliter dolet, & quam recte mota sit episcopalis auctoritas, vel sero cognoscit, vel si ad satisfactionis plenitudinem omnia quæ ab eo male sunt sensa, viua voce & præsentis subscriptione damnauerit, non erit reprehensibilis erga correctum quantacumque miseratio: quia Dominus noster verus & bonus pastor, *qui animam suam posuit pro ouibus suis, & qui venit animas hominum saluare, non perdere*, imitatores nos suæ vult esse pietatis, ut peccantes quidem iustitia coerceat, conuersos autem misericordia non repellat. Tunc enim demum fructuosissime fides vera defenditur, quando etiam a sectatoribus suis opinio falsa damnatur. Ad omnem vero causam pie ac fideliter exequendam, fratres nostros Iulianum episcopum, & Renatum presbyterum tituli sancti Clementis, sed & filium meum Hilarum diaconum vice nostra direximus: quibus Dulcitium notarium nostrum, cuius fides nobis est sæpe probata, sociauimus, confidentes ad futurum diuinitatis auxilium, ut is qui errauerat, damnata sensus sui prauitate, saluetur.

Ioh. 10.
Luc. 9.*Ex eadem actione.*

Act. 2.

Atticus reuerendissimus episcopus Nicopolitanae ciui-

Aa iij

tatis dixit: Quoniam præstitit magnificentia vestra suarum aurium facilitatem cum patientia, precamur & inducias dari nobis, vt intra paucos dies tranquilla mente & non turbato animo, quæ Deo placent, a sanctis patribus ordinentur. Quoniã vero nunc Domini nostri & sanctissimi patris & archiepiscopi Leonis, adornantis apostolicam sedem, lecta est epistola, oportet vero & beatæ memoriae Cyrilli epistolam scriptam ad Nestorium (in qua iubet eum consentire duodecim capitulis) & hanc dari nobis, vt in tempore disceptationis parati inueniamur. Reuerendissimi episcopi clamauerunt: Si iubetis dari nobis inducias, petimus patres perscrutari. Magnificentissimi iudices & amplissimus senatus dixerunt: Differatur audientia vsque ad quinque dies, vt inter hos conueniens vestra sanctitas ad sanctissimum archiepiscopum Anatholium, communiter de fide tractetis; vt qui dubitant, doceantur.

Ex quarta actione eiusdem sancti Concilii.

Magnificentissimi & gloriosissimi iudices & amplissimus senatus dixerunt: Vnusquisque reuerendissimorum episcoporum huius præsentis sancti Concilii, quomodo credit, per scripturam sine aliquo metu, Deum præ oculis habens, festinet exponere, sciens quia sacratissimus & piissimus Dominus noster secundum expositionem sanctorum patrum trecentorum decem & octo, & secundum expositionem sanctorum centum quinquaginta, qui post hæc collecti sunt, & secundum canonicas epistolas & expositiones sanctorum patrum, Gregorii, Basilii, Hilarii, Athanasii, Ambrosii, & Cyrilli canonicas duas epistolas, quæ sunt in primo Ephesino publicatæ Concilio atque firmatæ, credit, nullo modo ab eorum fide recedens. Nam & reuerendissimus archiepiscopus senioris Romæ Leo pro contentione quæ ab Eutyche infideliter contra catholicam religionem facta est, videtur ad reuerendissimæ memoriæ Flavianum epistolam direxisse.

Et post alia.

Gloriosissimi iudices & amplissimus senatus dixerunt: Quoniam sancta euangelia posita a reuerentia vestra

ANNO
CHRISTI
553.
*pericipi-
mas

*perpeximus, singuli reuerendissimi episcopi qui conuenerunt doceant si expositio trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui olim in Nicæa collecti sunt, & post hæc centum quinquaginta qui in regia congregati sunt ciuitate, consonat epistolæ reuerendissimi papæ Leonis.

Anatolius reuerendissimus episcopus regia Constantinopolis dixit: Epistola sanctissimi & apostolici archiepiscopi Leonis consonat symbolo trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui apud Nicæam, & centum quinquaginta qui apud Constantinopolim postea sunt collecti, qui eandem fidem confirmauerunt: sed & iis quæ in Epheso sub beatissimo & sanctissimo Cyrillo gesta sunt ab vniuersali & sancto Concilio, quando maledictum Nestorium condemnauit. Quapropter consensi, & eidem epistolæ libenter subscripsi.

Paschasinus & Lucentius viri reuerendissimi episcopi, & Bonifacius vir reuerendissimus presbyter, vicarii sedis apostolicæ, per Paschasinum dixerunt: Manifestum est, nec poterit dubitari, vnam fidem beatissimi papæ sedis apostolicæ rectoris Leonis cum trecentorum decem & octo apud Nicæam patrum concordare, atque seruari; sed & centum quinquaginta apud Constantinopolim congregatorum sacerdotum, qui eandem fidem firmauerunt; sed & Cyrilli sanctæ recordationis viri apud Ephesum (quando Nestorius pro suo errore damnatus est) statuta in nullo penitus discordare. Ideoque etiam beatissimi papæ Leonis epistola, quæ eandem fidem exposuisset pro erroris Eutythis causa dignoscitur, vno sensu vnoque spiritu videtur illi fidei esse coniuncta.

Maximus reuerendissimus episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Concordat epistola sanctissimi archiepiscopi regia Romæ Leonis expositionibus trecentorum decem & octo apud Nicæam sanctorum patrum, & centum quinquaginta apud Constantinopolim nouam Romam, & in Epheso a sanctissimo Cyrillo expositæ fidei, & subscripsi.

Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Consonat, & subscripsi.

Diogenes reuerendissimus episcopus Cyzici dixit: Consonat, & subscripsi.

Et cum omnes sequenter eadem interlocuti essent, omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: Omnes consentimus, omnes confitemur, omnes similiter credimus, omnes eadem sapimus: sic sapimus, sic credimus.

Sancta Synodus dixit: Ex his quæ recitata sunt, manifestum factum est, quomodo sanctæ Synodi ea quæ apud eas proferuntur, probare solent. Cum enim illi sanctissimi viri qui recitatas epistolas scripserunt, sic splenduerunt, tamen epistolarum earum comprobationem non simpliciter, nec sine inquisitione fecerunt, nisi per omnia cognouissent consonare eas expositioni & doctrinæ sanctorum patrum, ad quam & collatio facta est. Vnde omnes qui in Synodo fuerunt, vna voce & consonantia vsi sunt. Hanc igitur regulam sequentes, perspicimus recitari definitionem pro fide expositam a sancto Calchedonensi Concilio. Et cum suscepisset Stephanus reuerendissimus diaconus & notarius & instrumentarius, recitauit.

Conc. Calched. act. 5.

SANCTA & magna & vniuersalis Synodus, quæ secundum gratiam Dei & decretum piissimorum imperatorum Valentiniani & Marciani Augustorum, congregata est in Calchedonensi ciuitate, metropoli prouinciæ Bithyniæ, in basilica sanctæ ac triumphatricis martyris Euphemix, statuit quæ subter comprehensa sunt.

Ioh. 14.

Dominus & Saluator noster Iesus Christus, fidei agnitione proprios confirmans discipulos, ait: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis*: vt nulla fidei dissensio inter proximos oriatur, sed ex æquo veritatis prædicatio ostendatur. Sed quia non desinit malignus in ipsis pietatis seminibus zizania sua inserere, & noui quiddam aduersus veritatem semper excogitare; idcirco Dominus noster humano generi solite cupiens prouidere, piissimum hunc & fidelissimum imperatorem erexit ad zelum: qui vndique sacerdotum pōtiffices ad se conuocauit, vt gratia Domini nostri Iesu Christi cooperante, omnem mendacii pestilentiam ab ouibus Christi remoueat, easque veritatis germinibus reficiat. Quod & communi decreto peregrimus, erroris quidem sectam abiicientes, & puram & rectam patrum fidem renouantes, trecentorum decem & octo patrum symbolum omnibus prædicantes: & velut
patres

ANNO
CHRISTI
553.
*horum
domesti-
cos

* patres alios centum quinquaginta huic piissimo titulo consentientes notauimus, qui post hæc in amplissima vrbe Constantinopolitana conuenientes, etiam ipsi eandem fidem consignauerunt. Statuimus igitur, ordinem & omnes fidei formulas custodientes, & nos sanctæ etiam Synodi dudum Ephesi factæ, cuius fuerunt auctores venerabilis memoriæ Cælestinus Romanæ vrbis, & Cyrillus Alexandrinæ ecclesiæ sacerdotes, vt præfulgeat quidem recta & inculpabilis fidei expositio trecentorum decem & octo sanctorum ac beatissimorum patrum qui in Nicæa sub Constantino piæ memoriæ imperatore conuenerunt: obtinere autem & centum quinquaginta sanctorum patrum qui in vrbe Constantinopolitana conuenerunt, decretum, ad peremptionem quidem sectarum tunc pullulantium, confirmationem vero ipsius catholicæ atque apostolicæ nostræ fidei.

*Symbolum trecentorum decem & octo sanctorum patrum
qui in Nicæa conuenerunt.*

CREDIMVS in vnum Deum, Patrem omnipotentem, Omnium visibilium & inuisibilium conditorem. Et in vnum Dominum Iesum Christum, Filium Dei, de Patre natum vngenum, hoc est, de substantia Patris: Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero: natum, non factum, homouision Patri, hoc est, eiusdem cum Patre substantiæ, per quem omnia facta sunt quæ in celo & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus, & homo factus, passus est, & resurrexit tertio die, & ascendit in cælos, inde venturus iudicare viuos & mortuos. Et in sanctum Spiritum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando quando non erat, & antequam nasceretur non erat, & quia ex non extantibus factus est, aut ex alia substantia vel substantia dicunt esse, aut conuertibilem aut mutabilem Filium Dei, anathematizat catholica & apostolica ecclesia.

Symbolum centum quinquaginta patrum.

CREDIMVS in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli ac terræ, visibilium omnium & inuisibi-

Concil. Tom. 12.

Bb

lium. Et in vnum Dominum nostrum Iesum Christum, Filium Dei vnigenitum, ex Patre natum ante omnia sæcula; Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero: natum, non factum, homouision Patri, hoc est, eiusdem cum Patre substantiæ, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine, homo factus, crucifixus est pro nobis sub Pontio Pilato, & sepultus, tertio die resurrexit, ascendit ad cælos, sedet ad dexteram Patris, iterum venturus est in gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum & viuificantem, ex Patre procedentem, cum Patre & Filio coadorandum & conglorificandum, qui locutus est per prophetas. In vnam catholicam & apostolicam ecclesiam. Confitemur vnum baptismum in remissionem peccatorum: expectamus resurrectionem mortuorum, & vitam futuri sæculi. Amen.

Sufficeret quidem ad plenissimam pietatis agnitionem & confirmationem, sapientissimum hoc & salutare diuinæ gratiæ symbolum. De Patre enim & Filio & Spiritu sancto doctrinam perfectam edocet, & incarnationem Domini fideliter suscipientibus manifestat. Sed quoniam hi qui prædicationem veritatis destruere nituntur, quædam per proprias hæreses vocum nouitates parturiunt, (quidam enim dominicæ dispensationis mysterium pro nobis actum audentes corrumpere, & vocabulum *θεοτόκος*, quod est, Dei genitrix, in Virgine denegantes, alii autem temperamentum confusionemque inducentes, & vnam esse naturam carnis & deitatis insensate componentes, passibilem Vnigeniti diuinam naturam tali confusione prodigiose diuulgant) idcirco omnem aduersus veritatem opponendam ab ipsis machinationem volens excludere hæc sancta & magna vniuersalis Synodus, antiquam prædicationem immobilem docens, statuit præcipue trecentorum decem & octo sanctorum patrum fidem incontaminatam manere: & propter eos qui Spiritui sancto aduersantur, patrum paulo posteriore tempore in vrbe Constantinopolitana centum quinquaginta conuenientium de substantia Spiritus sancti traditam doctrinam corroborauit, quam etiam illi

ANNO
CHRISTI
555

omnibus insinuauerunt, non quod præcedentibus aliquid deesset adiicientes, sed de Spiritu sancto eorumdem intellectum aduersus eos qui deitatis eius dominationem nituntur adimere scripturarum testimoniis plenius manifestantes. Propter eos sane qui dispensationis mysterium tentant corrumpere, & purum hominem esse qui ex sancta Virgine natus est, impudenter diuulgant, beatissimi Cyrilli Alexandrinæ quondam ecclesiæ sacerdotis synodicas epistolas, tam ad Nestorium, quam ad ceteros per orientem, congruas suscepit, ad confutationem quidē Nestorianæ amentię, interpretationem vero eorum qui religioso zelo salutaris symboli cupiunt intellectum. Quibus & epistolam sancti & beatissimi primæ sedis archiepiscopi Leonis, scriptam ad Flavianum sanctæ recordationis archiepiscopum, ad perimendam Eutyichis malignitatem, quæque magni Petri confessioni concordat, & communem quamdam * paginam existentem contra eos qui male credunt, ad confirmationem catholicæ religionis euidenter subiunxit. Nam & eos qui in duos filios dispensationis dominicæ mysterium scindere moliuntur, execratur: & eos qui passibilem diuinitatem vnigeniti Filii audent asserere, de concilio sacerdotum repellit: & eos qui in duabus naturis Christi temperamentum vel confusionem argumentantur, auersatur, & qui cælestem aut alterius cuiuscumque substantiæ existere formam serui quam ex nobis assumpsit insaniendo asserunt, procul abiicit: & eos qui duas quidem ante adunationem naturas Domini declarant, vnā vero post adunationem confingunt, anathema facit. Consentientes igitur sanctis patribus, vnum eundemque Filium confiteri Dominum nostrum Iesum Christum consona voce pariter edocemus, perfectum eundem in diuinitate, perfectum eundem in humanitate, Deum verum & hominem verum eundem ex anima rationali & corpore, secundum diuinitatem vnus cum patre naturæ, secundum humanitatem eundem vnus naturæ nobiscum, per omnia similem nobis absque peccato: ante sæcula quidem ex Patre natum secundum diuinitatem, in nouissimis vero diebus eundem propter nos & nostram salutem ex Maria virgine Dei genitrice secundum humanitatem, vnum

Concil. Tom. 12.

Bb ij

eundemque Christum, Filium, Dominum, Vnigenitum, in duabus naturis inconfuse, immutabiliter, indiuisibile, inseparabiliter cognoscendum; in nullo naturarum differentias propter humanitatem perimendas, magis autem salua vtriusque naturæ proprietate, & in vna persona vnaque subsistentia concurrente, non in duabus personis partiendum, vel diuidendum, sed vnum eundemque Filium vnigenitum, Deum Verbum, Dominum Iesum Christum, sicut ab exordio prophetæ deo, & ipse nos Iesus Christus erudiuit, & patrum nobis tradidit symbolum. His itaque cum omni vndique subtilitate & diligentia a nobis ordinatis, statuit sancta & vniuersalis Synodus, aliam fidem nulli licere proferre, aut scribere, aut componere, aut sapere, aut docere aliter. Qui vero audent aut exponere aliam fidem, aut proferre, aut docere, aut tradere aliud symbolum volentibus conuerti ad scientiam veritatis ex gentibus, aut ex Iudæis, vel hæreticis quibuscumque, si quidem episcopi aut clerici fuerint, alienos esse episcopos ab episcopatu, & clericos a clero; si vero monachi vel laici fuerint, anathema fieri.

Sancta Synodus dixit: Nunc necessarium nobis esse videtur conferre epistolam quam Ibas scripisse dicitur, cum definitione pro fide a Calchedonensi Concilio prolata, & insuper ad ea quæ ibi acta sunt, nec non etiam cum his quæ sancti patres scripserunt: considerare autem & quæ consonanter prædictæ epistolæ, & Theodoro & Nestorio hæreticis exposita sunt. Notarii dixerunt: Ea quæ pro his annotatis, præ manibus habemus. Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cum accepisset Thomas reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

Calchedonensis sancta Synodus in definitione, quam de fide fecit, prædicat Deum Verbum incarnatum hominem factum esse, qui est Dominus noster Iesus Christus, vnus de sancta trinitate: epistola eos qui Verbum Deum incarnatum & hominem factum esse dicunt, hæreticos & Apollinaristas vocat.

Sancta Calchedonensis Synodus Dei genitricem sanctam virginem Mariam prædicat: epistola autem sanctam virginem Mariam abnegat Dei genitricem esse. Dicit enim: *Quomodo possibile est accipi Deum Verbum, qui ab initio*

ANNO
CHRISTI
553

*est, pro templo ex Maria nato? aut illud, Minorasti eum pau-
lo minus ab angelis, de deitate Vnigeniti? Diuina scriptura, &
sancti patres, & doctores ecclesie, exinanitionem & minoratio-
nem Dei Verbi incarnati esse dicunt.*

Iterum Calchedonensis sancta Synodus, in definitione quam pro fide exposuit, omnes sequi se dicit formas sancti Ephesini primi Concilii, & Nestorium anathematizat: epistola autem iniuriat Ephesinam primam sanctam Synodum, & Nestorium defendit, tamquam sine examinatione & quaestione ab ea damnatum.

Calchedonensis sancta Synodus Cyrillum sanctae memoriae & doctorem sibi adscribit, & suscipit synodicas eius epistolas, quarum vni duodecim capitula supposita sunt, ex quibus Nestorius condemnatus est: epistola autem de Nestorio quidem, qui tanta blasphemauit, & condemnatus est, dicit quod putatus est quibusdam de secta Pauli Samosatani esse, Cyrillum vero sanctae memoriae haereticum vocat, & dicit de eo, quod lapsus est in Apollinarii dogma, eo quod dicit quod ipse Deus Verbum homo factus est: & cum impia vocasset duodecim capitula, dicit quod in eis vnam naturam dixit Cyrillus deitatis & humanitatis Domini nostri Iesu Christi, vt non sit differentia inter templum, & eum qui in templo habitat. Ex quibus manifeste ostenditur scriptor epistolae, quod duas introducens personas, accusat sanctum Cyrillum, qui secutus est anteriores sanctos patres & doctores ecclesiae, & duarum naturarum secundum subsistentiam vnitatem edocuit; quod non vnam naturam deitatis & humanitatis Domini nostri Iesu Christi significat, sed quod Deus Verbum incarnatus, homo factus est. Qui enim impietatem Theodori & Nestorii insertam epistolae vindicant, diuisionem diligentes, & propter hoc duas personas introducetes, accusant vnitatem, quae secundum subsistentiam est. Hanc autem faciunt accusationem contra huiusmodi confessionem, quoniam diuisionem non suscipit. Certum etenim est quod vnitatis secundum subsistentiam, inconfusa & indiuisa custodit ea quae conuenerunt, ex quibus ineffabilis vnitio facta est.

Iterum impiae scriptor epistolae, volens secundum Theodori & Nestorii impietatem separatim Deo Verbo,

In explan.
anath. 4. in
3. part. Cō-
cil. Ephes.

& separatim homini euangelicas & apostolicas voces diuidere, accusat sanctæ memoriæ Cyrillum eo quod non secundum eorum insaniam per partes duabus personis voces diuidit. Quod autem sanctæ memoriæ Cyrillus vocum quidem scit differentiam in vno Domino nostro Iesu Christo Deo Verbo incarnato, non autem diuidit eas per partes, & distribuit separatim Deo Verbo, & separatim homini, euidenter in suis expositionibus ita scribit: Vocum autem differentiam nullo modo interemimus, licet interdiximus diuidere eas, vt Filio separatim Deo Verbo qui ex Patre est, & vt homini iterum separatim filio intelligendo, qui ex muliere est. Ex quibus ostenditur scriptor epistolæ hæreticus & calumniator.

Iterum Calchedone congregati sancti patres consonanter in gestis apud eos habitis confitentur ita credere, sicut exposuit sanctæ memoriæ Cyrillus, & anathematizant eos qui ita non credunt: epistola de eo, & qui similia ei sapiunt, dicit quod in confusione & pœnitentia sunt, contraria priori suæ doctrinæ docentes.

Concilium
Ephesinum
act. 6.

Ibidem.

Calchedonense sanctum Concilium in definitione quam de fide exposuit, anathematizat eos qui aliud symbolum, præter quod exposuerunt trecenti decem & octo sancti Patres, componunt aut tradunt: epistola laudat Theodorum, qui super alias innumerabiles blasphemias ausus est & impium exponere symbolum, in quo aliud dicit Deum Verbum, & aliud Christum; & anathematizat idem Theodorus eos qui non secundum sceleratum quasi symbolum ipsius sapiunt, vt secundum insaniam ipsius omnes sanctos patres & doctores ecclesiæ condemnaret. Hoc autem impium Theodori symbolum in Ephesino primo Concilio prolatum anathematizatum est cum suo scriptore.

Iterum Calchedonensis sancta Synodus Domnum Antiochiæ episcopum, eo quod scripsit debere taceri duodecim capitula sanctæ memoriæ Cyrilli, & post mortem condemnauit, cum confirmasset condemnationem eius, & suscepisset Maximi ordinationem. Si igitur propter XII. capitula Dominus condemnatus est, quomodo dicere præsumunt quidam, epistolam, quæ impia eadem XII. capitula dicit, susceptam esse a sancto Calchedonensi Concilio?

ANNO
CHRISTI
553.

Sancti patres & doctores ecclesiæ, quos secuta est sancta Calchedonenſis Synodus, differentiam deitatis & humanitatis ſignificare volentes, duas dicentes naturas, unitatem earum ſecundum ſubſiſtentiam confitentur, quod eſt vnus Dominus Ieſus Chriſtus, Dei Verbum, incarnatus, & homo factus: ſcriptor autem epiſtolæ dicens duas naturas, & vnā virtutem, & vnā perſonam, & vnum Filium, & non confitens quod Deus Verbum incarnatus & homo factus eſt, (quod eſt duarum naturarum ſecundum ſubſiſtentiam vnitas) cuius duas naturas dicit. Sed certum eſt, quod pro perſonis naturas ponit, & affectualem unitatem dicit ſecundum Theodorum & Neſtorium impios, quos defendit & laudat ſcriptor epiſtolæ. Et iſti enim duas perſonas, & duos Chriſtos, & duos filios dicentes, ſuam impietatem obumbrare volentes, duas naturas & vnum Filium dixerunt. Dicit enim impius Neſtorius in epiſtola ad Alexandrum Hierapolitanum epiſcopum, eadem ei ſapientem, hæc: *Oportet manere naturas in ſuis proprietatibus, & ſic per mirabilem & omnem rationem excedentem unitatem, vnā intelligi gloriam, & vnum confiteri Filium.* Et iterum: *Non duas perſonas vnā perſonam facimus, ſed vna appellatione Chriſti duas naturas ſimul ſignificamus.* Theodorus autem, ſicut prædiximus, affectualem unitatem dicens, & naturas pro perſonis ſiue ſubſiſtentiis accipiens, ita dicit in vndecimo libro de incarnatione: *Ad hæc itaque ſufficiunt quidem & quæ diximus, vbi & naturarum differentiam oſtendimus, & perſonæ unitatem, & quod ſecundum naturas iſte quidem beneficium accipit, ille autem beneficium dat, certa conſtituta unitate, ex qua indiuiſe ab vniuerſa creatura honor impletur.* Oportet conſiderare, quod cum naturas dixiſſet, & ad perſonas peruenit, inferens quod iſte quidem beneficium dat, ille autem beneficium accipit, per ſolum honorem duarum perſonarum unitatem dicens, ſicut & Neſtorius vnum Filium ſecundum gloriam confitetur.

Quomodo autem & Neſtorius duas dicit naturas, & quod pro perſonis eas accipit, licet videtur vnum dicere Filium, euidenter ex eius blaſphemiis demonſtratur, quas ſanctæ memoriæ Cyrillus contra eum in Epheso protulit, ita habentes: *Propter hoc & Chriſtus Deus Verbum nominatur, quoniam habet coniunctionem ad Chriſtum perpetuam.* Et

Concilium
Ephelinum
act. 1.

in aliis Nestorius dicit: *Propter eum qui induit, eum qui indu- ANNO
tus est adoro: propter eum qui occultus est, eum qui apparet adoro. CHLITI
Inseparabilis ab eo qui apparet, Deus est: propter hoc eius qui in- 33-*
separabilis est, honorem non separo, separo naturas, sed unio in ado-
ratione. Et iterum: *Quoniam enim Filius homo est, & Deus (di-
cit) destinavit Filium suum, factum ex muliere: ut cum au-
dieris factum ex muliere, deinde videris nomen appositum quod
duas naturas significat, ut natiuitatem ex Maria virgine, filium
quidem voces, (Filius etenim Dei peperit & Christotocos virgo)*
sed quoniam Filius Dei duplex est secundum naturas, non genuit
quidem Filium Dei, sed genuit humanitatem, quæ est Filius pro-
pter coniunctum ei Filium. Theodorus autem in octauo de
incarnatione libro, & ipse naturas pro personis acci-
piens, ita dicit: *Sicut & Dominus de viro & muliere dicit, quod
iam non sunt duo, sed vna caro: dicamus & nos rationabili-
ter secundum unitatis rationem, quoniam non sunt duæ personæ,
sed vna, scilicet naturis discretis. Sicut enim ibi non nocet numero
dualitatis vnã dicit carnem, (certum est enim secundum quid vna
dicitur) ita & hic non nocet naturarum differentiæ personæ uni-
tas. Quando etenim naturas discernimus, perfectam naturam Dei
Verbi dicimus, & perfectam personam, (nec enim sine persona est
subsistentiam dicere) perfectam autem & hominis naturam, &
personam similiter. Quando autem ad coniunctionem respicimus,
vnã personam tunc dicimus.*

Insuper epistola dicit, oportere confiteri in templum,
& in eum qui in templo habitat: quod euidenter duas in-
troducitur personas. Sed & Nestorius iisdem vsus est verbis,
ita dicens: *Eamus igitur & naturas confitentes, & coniunctio-
nem naturarum constringentes: & dignitatem quidem dicentes. v-
nam & dominationem vnã templi & qui in templo habitat,
duas autem naturas. Et iterum dicit: Dominus enim & tem-
plum est propter coniunctam ei dominationem. Ex his autem Ne-
storii verbis, & ex his quæ in epistola continentur, mani-
festum est quod alium dicunt Christum, quem templum
vocant, & alium Deum Verbum, quem dicunt habitare
in templo: & secundum eorum impietatem, affectualem
dicentium unitatem, nulla sit differentia inter Christum
& fideles homines, de quibus dixit Apostolus: *Vos templum
Dei estis, & Spiritus Dei habitat in vobis.**

Quoniam vero & vnã virtutem in duabus naturis
dicit

Ibidem.

Galat. 4.

Matth. 19.

1. Cor. 3.

ANNO
CHRISTI
533.

dicit scriptor epistolæ, hoc & Theodorus & Nestorius dicunt, quos laudat & defendit. Theodorus quidem in duodecimo libro eiusdem opusculi, ita dicens: *Ad hæc autem beatus Apostolus respondens, conatur ostendere quomodo particeps est diuini honoris, & quod eo fruitur, non propter suam naturam, sed propter inhabitantem virtutem.* Oportet & considerare, quod purum hominem dicunt Christum, non propter suam honorandum naturam, sed propter in eo habitantem virtutem. Nestorius autem de dicto in euangelio, quod *simile est regnum cælorum homini regi*, ita dicit: *Coniunctionis & dignitatis, & ad quod videtur potentia, & diuinæ filiationis, & ipsius nominis Christi non est diuisio, rationis autem deitatis & humanitatis est diuisio.* Hanc autem impietatem vnitatis quæ secundum virtutem est, beatus Cyrillus interimens, ita dicit: Si quis dicit, per coniunctionem secundum dignitatem, vel auctoritatem, vel potentiam, siue virtutem, & non magis conuentu, qui est secundum vnitatem naturalem, vnitionem factam esse, anathema fit. Hanc doctrinam accepi a sanctis patribus, per quam condemnant eos qui non cõfitentur quod Deus Verbum carni animatæ anima rationabili & intellectuali secundum substantiam vnitus est, sed dicunt vnitatem factam esse secundum dignitatem & auctoritatem & virtutem. Vna enim virtus & vna gloria vel dignitas, non, sicut scriptor epistolæ & Theodorus & Nestorius impie exposuerunt, in diuersis naturis dicitur, sed in diuersis personis eundem honorem & dignitatem & æqualitatem habentibus, quod in sancta trinitate confitemur.

Sancta Synodus dixit: Ostendit manifeste facta collatio, quod contraria per omnia est epistola, quam Ibas scripsisse dicitur, definitioni quam pro recta fide sancta Calchedonensis Synodus pronuntiauit. Vnde & procedentes omnes, exegerunt Ibam anathematizare Nestorium, quem vindicabat impia epistola, & insuper impia eius dogmata, & subscribere definitioni, quam pro fide exposuerunt, ad refutanda certe ea quæ prædicta epistola vindicat. Et hæc fecerunt, pro nullo habentes ea quæ ab vno vel duobus pro eadem epistola dicta sunt, qui & ipsi eiusdem omnibus facti voluntatis, Ibam susceperunt, cum pœnitentiam egisset, & Nestorium anathematizasset, & sub-

Concil. Tom. 12.

Cc

scripſiſſet definitioni ab eodem ſancto Concilio expoſita.

Omnes epiſcopi exclamauerunt: Hæc omnes diximus: Episto-
la hæretica eſt: Epistolam quæ dicitur Ibæ omnes
condemnamus. Iſtam omnes anathematizamus: Episto-
la aliena Synodo eſt: Epistola contraria definitioni eſt:
Tota epistola hæretica eſt: Tota epistola blaſphema eſt.
Qui hanc non anathematizat, hæreticus eſt: Qui iſtam
ſuſcipit, hæreticus eſt. Epistolam definitio ſancti Cal-
chedonenſis Concilii condemnauit. Qui eam ſuſcipit,
non confitetur Deum Verbum hominem factum eſſe.
Qui eam ſuſcipit, Cyrillum non ſuſcipit. Definitio Cal-
chedonenſis Concilii epistolam, quæ Ibæ dicitur, eie-
cit. Vnus Neſtorius, vnus Theodorus: Anathema Theo-
doro & Neſtorio, & epistolæ quæ dicitur Ibæ. Qui e-
pistolam ſuſcipit, Cyrillum reiicit. Qui epistolam ſuſci-
pit, Calchedonenſes ſanctos patres reiicit. Calchedo-
nenſis Synodi & Cyrilli æterna memoria: Sanctarum
quatuor Synodorum æterna memoria. Qui non ana-
thematizat epistolam, Calchedonenſem Synodum in-
iuriat. Multis annis imperatorem: Orthodoxum impe-
ratorem multis annis.

Et poſt iſtas exclamationes ſancta Synodus dixit: Suf-
ficiẽte quæſtione, quæ pro tribus capitulis facta eſt, alio
die quod agendum eſt conſideremus.

COLLATIO SEPTIMA.

IMPERII domini Iuſtiniani perpetui Auguſti anno
XXVII. poſt conſulatum Baſilii viri clariffimi anno XII.
die VII. Kalendas Iunias, indiçtione I. confidentibus in
ſecretario venerabilibus epiſcopis huius regiæ ciuitatis,

Eutychio ſanctiffimo patriarcha regiæ Conſtantinopolis nouæ
Romæ,

Apollinario ſanctiffimo archiepiſcopo Alexandrinæ magnæ ci-
uitatis,

* Domnino ſanctiffimo patriarcha Theopolitanæ magnæ ciui-
tatis,

Stephano religioſiffimo epiſcopo Raphiæ, &

Georgio religioſiffimo epiſcopo Tiberiadis, & ceteris vt ſupra
Collatione I.

* Diodorus archidiaconus & primicerius notariorum * Theo-
dorus